

- Т. В. Іванова, Л. П. Піддубна. – Київ : Центр учб. л-ри, 2007. – 360 с. – Режим доступу: http://filelibsnu.at.ua/navchalnometod/documentoznav/ivanova_t_v_piddubna_l_p_dilovodstvo_v_organah_de_rzhavpogo_u.pdf. – Назва з екрана. – Дата звернення: 12.10.2018
4. Плотницька С. І. Організація і планування ремонту основних фондів житлово-комунального господарства: конспект лекцій для студентів 4 курсу денної та 5 курсу заочної і дистанційної форм навчання й екстернату спеціальності 6.050200 «Менеджмент організації» / С. І. Плотницька, О. П. Колонтаєвський. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 99 с.

УДК 655.4/5(477)

УКРАЇНСЬКЕ КНИГОВИДАННЯ. СТАН І ПРОБЛЕМИ

Т. А. Маслак, магістр спеціальності Інформаційна бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»

Т. М. Білоусько, к. е. н., доцент – науковий керівник

Анотація. Розглянуто систему видавничої справи в Україні за допомогою статистики та тематичного діапазону видань. Проаналізовано законодавчі, економічні та культурологічні проблеми національного книговидання на сучасному етапі.

Ключові слова: видавництво, видання, видавнича справа, книговидання, книга.

Abstract. Considered system of publishing in Ukraine with the help of statistics and thematic range of publications is considered. Analyzed legislative, economic and cultural problems of the national book publishing at the present stage are analyzed.

Key words: publishing, book publishing, book.

Постановка проблеми. Розбудова української держави неможлива без розвитку національного книговидання. Українське книговидання відіграє важливу роль у самоусвідомленні нації, формуванні культури, духовності та водночас є свідченням національно-культурного відродження українського народу. Книга була і залишається найефективнішим засобом передачі знань та ідей у їх єдності та цілісності, а читання книги – найактивніше сприяє виробленню універсальної та фундаментальної картини світу, формування різнобічного світогляду, глибинних переконань людини, стимулюванню її участі в житті суспільства. Численні засоби масової інформації не можуть у цих аспектах

конкурувати з книгою, так як дають короткострокову і фрагментарну інформацію про навколишній світ. Розвиток сучасних ЗМІ та інформаційних технологій повинен надавати нові можливості для розвитку книговидавництва.

Аналіз основних досліджень і публікацій. В умовах розвитку інформаційного суспільства в Україні повинна формуватися державна політика, спрямована на розвиток вітчизняного книговидавництва з метою задоволення культурно-освітніх потреб суспільства; забезпечення захисту національного інформаційного простору; забезпечення конкурентоспроможності української книги на внутрішньому а в майбутньому і зовнішньому ринках шляхом використання суб'єктами видавничої справи нових технологій книговидавництва та поліпшення якості української книжкової продукції.

Формулювання мети. Метою статті є висвітлення та дослідження сучасного стану та проблем Українського книговидавництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Книга є не тільки джерелом інформації, вона творить, формує людську особистість і суспільство в цілому. Через книгу передаються з покоління в покоління знання та досвід, накопичені тисячоліттями, які збагачують людство і сприяють розвитку науки, культури й економіки. Але недостатня увага держави до книговидавничої сфери спричинила в Україні її занепад і знецінення книги. Питання розвитку книговидавництва, дослідження його стану, визначення причин, що призвели до незадовільного стану справ, а також питання державної підтримки мають актуальне значення і потребують ґрунтовного вивчення.

Так дані соціологічного дослідження, проведеного компанією GFK Ukraine (за ініціативою Міжнародного фонду «Відродження» та The Fund for Central and European Book Projekt (Amsterdam) і за підтримки програми МАТРА відповідно до проекту «Дослідження книжкового ринку» засвідчують, що українці втрачають інтерес до книжкової продукції, зокрема 58 % із них протягом останніх трьох місяців не придбали жодної книги, водночас бодай одну купили тільки 42 % респондентів. 37 % за декаду придбали одну книгу, 16 % – дві, 14 % – три, по 10 % громадян – чотири та п'ять, 9 % – шість-десять, а лише 4 % – більш ніж десять томиків. Головними аргументами низького попиту на книги є брак грошей (19 %) і висока вартість необ-

хідних видань (11 %). Однак найважливішою причиною малого попиту на книжковий товар серед опитаних є відсутність потреби в ньому взагалі (50 %). До негативних тенденцій слід віднести також той факт, що за результатами дослідження, книги українською мовою й надалі програють за популярністю російськомовним виданням. Лише 38 % книжок, що їх купили українці протягом трьох місяців, були написані українською мовою, 60 % – російською, а 2 % – іншими мовами [1].

Серед суттєвих проблем, які стримують розвиток книговидавничої галузі, слід виділити такі:

- відсутність цілісного управління книговидавничою галуззю та чіткої стратегії розвитку книговидавництва з визначенням цілей і мети цієї розбудови, що унеможливує проведення єдиної державної політики у цій сфері;

- відсутність постійного якісного моніторингу тематичного, економічного і фінансового стану книжкового ринку України з метою визначення існуючих тенденцій його розвитку, забезпечення контролю за динамікою змін, що відбуваються, і впливу на цей процес з боку держави;

- недостатній рівень розвитку системи книгорозповсюдження в Україні. Нині спостерігається повільне зростання кількості книгарень, що мають забезпечити широкий доступ населення до книжкових видань.

- високий рівень зношеності та застарілості технічного і технологічного обладнання більшості поліграфічних підприємств, що призводить до зменшення якості продукції та падіння обсягів виробництва;

- відсутність кваліфікованих фахівців книгорозповсюдження та відповідного програмного забезпечення для ведення обліку друкованої продукції, слабке інформаційно-рекламне забезпечення функціонування книжкового ринку;

- недостатнє забезпечення підприємств книговидавничої галузі відповідними приміщеннями, спостерігаються непоодинокі випадки виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження із займаних ними на законних підставах приміщень державної та комунальної власності;

- звуженість асортименту українських книг, відсутність якісного змістовного наповнення вітчизняних книг;
- недостатній рівень розвитку наукового книговидання;
- нерозвиненість електронного книговидання [2].

Аналізуючи останній пункт, слід зазначити, що розвиток електронного книговидання – це одна з провідних світових тенденцій. Значна кількість провідних бібліотек світу реалізують проекти по створенню електронних копій своїх фондів.

З метою вирішення проблем національної книговидавничої галузі на загальнодержавному рівні потрібно здійснити ряд заходів, зокрема:

- визначити книговидавничу галузь України національним стратегічним пріоритетом;
- забезпечити проведення єдиної державної політики щодо вирішення питань, пов'язаних з організацією діяльності видавничого сектора;
- розробити механізми покращання взаємодії і координації діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування з книговидавничими органами та видавництвами щодо розвитку вітчизняної книги;
- внести зміни до чинного законодавства, зокрема підготувати проект закону «Про заборону виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, музеїв, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження із займаних ними на законних підставах приміщень державної та комунальної власності» [3];
- забезпечити створення широкої загальнонаціональної мережі книгорозповсюдження, зорієнтованої на реалізацію продукції вітчизняного книговиробника;
- створити єдину національну довідково-інформаційну систему книжкового простору України, забезпечити її бюджетне фінансування;
- створити механізми звільнення від оподаткування коштів, інвестованих з інших сфер діяльності у вітчизняне книговидання. Вирішення проблеми з оподаткування меценатських і спонсорських коштів, спрямованих на розвиток вітчизняної книги;

– розробити Національним банком України механізмів пільгового кредитування державними і комерційними банками підприємств видавничої галузі;

– установити обов'язкові фіксовані відрахування із центрального та місцевих бюджетів на закупівлю україномовної літератури для національних, публічних, наукових і дитячих бібліотек, а також для стабільного відновлення фондів сільських та шкільних бібліотек;

– розробити та затвердити державну програму модернізації видавничо-поліграфічного комплексу України з метою збільшення конкурентноздатності книговидавничої галузі;

– розширювати міжнародне співробітництва у сфері книговидання та книгорозповсюдження, здійснювати популяризацію української книги за кордоном, створити фонд підтримки перекладів українських авторів іноземними мовами;

– створити загальнодержавний фонд підтримки видання української літератури мовами народів світу, розробка механізмів і процедури залучення до його фінансового наповнення спонсорів та меценатів, включаючи представників української діаспори [4].

– розробити програму популяризації вітчизняної книги, зокрема через встановлення соціальних тарифів на рекламу книжок вітчизняного виробництва, встановлення нормативів на обов'язкове надання електронними та друкованими ЗМІ часу і площ для реклами вітчизняної книги.

Висновки. Отже, на даному етапі розвитку книговидання в Україні визначено ряд значних проблем, які стримують розвиток книговидання, зокрема недостатній рівень державної підтримки даної галузі, низька конкурентоздатність, низький рівень попиту українців на книжкову продукцію та зростання цін на книжкову продукцію.

Список використаних джерел

1. На одного українця припадає менше однієї друкованої книги на рік [Електронний ресурс] // Zaxid.net. – Режим доступу: http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?na_odnogo_ukrayintsya_pripadaeye_m_. – Назва з екрана.
2. Випуск видавничої продукції в 2012 році [Електронний ресурс] // Вісник Книжкової палати України. – Режим доступу: http://www.ukrbook.net/statistika_2012.htm. – Назва з екрана.

3. Копистинська І. М. Тенденції сучасного вітчизняного книговидання: організаційний, тематичний та рекламно-промоційний аспекти (1991–2003 рр.) [Електронний ресурс] : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.08 «Журналістика» / Копистинська Ірина Михайлівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2004. – С. 52–150. – Режим доступу: studmed.ru/download/c7952e7ef9d/. – Назва з екрана.
4. Афонін О. Динаміка змін у видавничій сфері України в умовах кризи у I півріччі 2009 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uabooks.info/ua/book_market/analytics/?pid=3479. – Назва з екрана.

УДК 640.412(477.83):005.591.6

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

К. В. Медвінська, магістр спеціальності Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»

Т. М. Білоусько, к. е. н., доцент – науковий керівник

Анотація. Страхування є одним із найбільш інформаційно насичених та інформаційно залежних видів бізнесу. Розвиток ринкових відносин України, включення у світові інтеграційні процеси вимагає вже сьогодні наблизитися до вимог світових стандартів. Зростають вимоги до об'єктивної оцінки фінансового стану підприємств/установ, координації стратегій, що спрямовані на зниження фінансових ризиків та отримання конкурентних переваг. Це обумовлює необхідність впровадження в процес страхування інформаційних технологій.

Ключові слова: інформатизація, страхування, автоматизовані інформаційні системи.

Abstract. Insurance is one of the most informatively rich and informative types of business. The development of Ukraine's market relations, the inclusion in the world of integration processes requires already today to approach the requirements of world standards. The requirements for an objective assessment of the financial position of enterprises / institutions, coordination of strategies aimed at reducing financial risks and gaining competitive advantages are increasing. This necessitates the introduction of information technology insurance.

Key words: informatization, insurance, automated information systems.